

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-09804/2016-ERU

V Praze dne 23. září 2016

Č. j. 09804-3/2016-ERU

P Ř Í K A Z

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, v souladu s ust. § 11 odst. 1 písm. b) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“), v příkazním řízení podle ust. § 87 téhož zákona, vedeném pod sp. zn. OSR-09804/2016-ERU s obviněným z přestupku, kterým je pan [REDAKCE], narozen dne [REDAKCE], trvale bytem [REDAKCE], [REDAKCE], adresa pro doručování [REDAKCE], [REDAKCE], [REDAKCE], ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2015 (dále jen „energetický zákon“), rozhodl

takto:

I. Obviněný z přestupku, pan [REDAKCE] [REDAKCE], narozen dne [REDAKCE], trvale bytem [REDAKCE] [REDAKCE], [REDAKCE], adresa pro doručování [REDAKCE] [REDAKCE], [REDAKCE] (dále jen „obviněný z přestupku“), se tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 6. října 2015 v obci Sudice, na ul. Ratibořská u nemovitosti č. p. 4, v ochranném pásmu plynárenského zařízení zemní práce související s provedením drenáže, při kterých došlo k poškození středotlaké plynovodní přípojky PE Dn 25 (dále též „plynárenské zařízení“) ručním nástrojem (krumpáčem), a tím k porušení zákazu poškození plynárenského zařízení činností v ochranném pásmu či mimo ně, **z nedbalosti dopustil přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona.**

II. Dle ust. § 90 odst. 3 energetického zákona se obviněnému z přestupku za spáchání přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši 5 000 Kč** (slovy: pět tisíc korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, se sídlem Na Příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 34516.

Odůvodnění

I. Úvod

Dne 11. března 2016 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) v důsledku zjištění poškození plynárenského zařízení, k němuž došlo dne 6. října 2015 v obci Sudice, na ul. Ratibořská u nemovitosti č. p. 4, kontrolu ve věci dodržování ust. § 68 odst. 3

energetického zákona. V průběhu kontroly shromáždil kontrolní orgán podklady pro zjištění stavu věci v souladu s ust. § 3 zákona č. 500/2004 Sb., o správním řízení (správní řád), na základě kterých vyhotovil dne 18. srpna 2016 Protokol o kontrole č. [REDAKCE], č. j. 02608-16/2016-ERU. Vůči kontrolnímu zjištění uvedenému v protokole o kontrole neuplatnil obviněný z přestupku žádné námitky.

Po prostudování podkladů obsažených v kontrolním spise sp. zn. 02608/2016-ERU, který byl převzat do správního spisu dne 23. září 2016, dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustil obviněný z přestupku a že jsou dostatečně zjištěny i ostatní skutečnosti, a proto přistoupil v souladu s ust. § 87 zákona o přestupcích k vydání příkazu.

II. Popis skutkového stavu

V rámci kontroly bylo zjištěno, že pro zemní práce související se zhotovením drenáže okolo domu č. p. 4 obviněný z přestupku nežádal o souhlas s prováděním prací a nepožádal ani o vytyčení plynárenského zařízení v terénu.

Dne 6. října 2015 došlo v obci Sudice, na ul. Ratibořská u nemovitosti č. p. 4 při provádění zemních prací k poškození středotlaké plynovodní přípojky PE Dn 25. Obviněný z přestupku při místním šetření uvedl, že práce prováděl jako přátelskou výpomoc pro vlastníka nemovitosti č. p. 4 pana [REDAKCE] [REDAKCE], který byl těmto pracím přítomen. Obviněnému z přestupku bylo známo, že na pozemku se nachází plynovodní přípojka k nemovitosti č. p. 4, kterou také bezpečně našel v hloubce 80 cm pod úrovní terénu a zajistil ji. Následně hloubil výkop dále a přitom ve vzdálenosti asi 120 až 130 cm od přípojky k nemovitosti č. p. 4 špičkou krumpáče zasáhl další plynovodní přípojku, která se nalézala v hloubce pouze asi 45 cm pod úrovní terénu, která nebyla opatřena pískovým ložem a výstražná fólie byla položena přímo na potrubí. O této přípojce obviněný z přestupku nevěděl. Otvor v potrubí ihned utěsnil jílem a majitel nemovitosti informoval poruchovou službu provozovatele plynárenského zařízení. Obviněný z přestupku zároveň pořídil vlastní fotodokumentaci poškození plynárenského zařízení. Při opravě poškozené přípojky obviněný z přestupku poskytl plnou součinnost. Obviněný z přestupku dále při jednání v rámci kontroly dne 5. dubna 2016 vyhotovil situační náčrt s vyznačením prováděných prací a místa poškození plynárenského zařízení. Z náčrtu pořízeného obviněným z přestupku a rovněž z dokumentace poskytnuté provozovatelem plynárenského zařízení vyplývá, že poškozena byla přípojka k sousední nemovitosti č. p. 5 v zatravněné části pozemku parc. č. 420/1 v blízkosti oplocení, které jej odděluje od pozemku parc. č. 23, na němž se nachází nemovitost č. p. 4.

V důsledku vzniklého poškození došlo dle Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení č. hlášení v [REDAKCE] ze dne 6. října 2015 k úniku plynu v množství 1 m³. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k přerušení dodávky zemního plynu 1 konečnému zákazníkovi.

Náklady spojené s opravou plynárenského zařízení obviněný z přestupku uhradil ve splátkách.

III. Právní hodnocení

Ve smyslu ust. § 2 odst. 1 zákona o přestupcích se přestupkem rozumí zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno buď v zákoně o přestupcích, nebo jiném zákoně, nejde-li o jiný správní delikt postižitelný podle zvláštních právních předpisů anebo o trestný čin.

Zavinění v právu je subjektivní vztah (vůle, vědomí nebo nedbalost) osoby k předpokládaným nebo možným následkům nebo zakázanosti jejího jednání, jímž je někomu způsobena újma nebo které je protiprávní. Zavinění je jednou z podmínek prokázání spáchání přestupku ve smyslu zákona o přestupcích. V přestupkovém právu se přitom rozlišuje zavinění úmyslné a nedbalostní, přičemž nedbalost může být vědomá či nevědomá.

Dle ust. § 4 odst. 1 zákona o přestupcích je přestupek spáchán z nedbalosti, jestliže pachatel věděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ale bez přiměřených důvodů spoléhal na to, že tento zájem neporuší nebo neohrozí [písm. a) téhož ustanovení] nebo nevěděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ač to vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům vědět měl a mohl [písm. b) téhož ustanovení].

Ze spisového materiálu vyplývá, že obviněný z přestupku nejednal úmyslně. Jeho úmyslem zajisté nebylo poškození plynárenského zařízení, ale zhotovení zemních prací.

V rámci řízení však bylo prokázáno, že obviněný z přestupku byl obeznámen s existencí plynovodní přípojky k nemovitosti č. p. 4, avšak nevěděl o tom, že se v blízkosti nachází další plynovodní přípojka, a protože nepožádal o vytyčení plynárenských zařízení v místě zemních prací, nepostupoval tak s náležitou opatrností a plynárenské zařízení poškodil. Obviněný z přestupku prováděl práce v zastavěné části obce a bez přiměřeného důvodu spoléhal na to, že na pozemku se nachází jediná plynovodní přípojka. S ohledem na výše uvedené je zřejmé, že obviněný z přestupku se dopustil spáchání posuzovaného přestupku vědomou nedbalostí.

Dalším znakem přestupku jako takového je, že jednáním pachatele musí dojít k porušení nebo ohrožení zájmu společnosti a jednání pachatele je za přestupek výslovně označeno v zákoně o přestupcích nebo jiném zákoně.

Přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) zákona energetického zákona se dopustí fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8 až 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo některou z povinností stanovených v ust. § 46 odst. 12 nebo 13 energetického zákona.

V rámci řízení o přestupku se správní orgán zabýval porušením zákazu poškození plynárenského zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona.

Znakem skutkové podstaty přestupku je v projednávaném případě poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě není na základě vyjádření samotného

obviněného z přestupku a ze získaných podkladů pochyb o tom, že to byl právě obviněný z přestupku, kdo prováděl zemní práce, při kterých došlo k poškození plynárenského zařízení.

Úřad v tomto případě posuzoval spáchaný přestupek dle právní úpravy energetického zákona účinného v době spáchání přestupku, tedy dle energetického zákona účinného do 31. prosince 2015. Listina základních práv a svobod čl. 40 odst. 6 stanoví, že: „Trestnost činu se posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější“. Správní orgán uvádí, že jak energetický zákon účinný do 31. prosince 2015 (ust. § 91a odst. 1 písm. m), tak i úprava účinná v době vydání tohoto příkazu (ust. § 91a odst. 1 písm. o) trestá v právě uvedených ustanoveních vždy za porušení ust. § 68. odst. 3 energetického zákona. Ohledně samotné skutkové podstaty přestupku, tedy porušení ust. § 68 odst. 3, Úřad uvádí následující. Energetický zákon účinný do 31. prosince 2015 zakazoval provádět v ochranném pásmu činnosti, které by mohly ohrozit plynárenská zařízení, jejich spolehlivost a bezpečnost provozu, při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně nesmí dojít k poškození plynárenského zařízení. Energetický zákon účinný v době vydání tohoto příkazu ve svém ust. § 68 odst. 3 uvádí navíc, že v ochranném pásmu i mimo ně je každý povinen zdržet se jednání, kterým by mohl poškodit plynárenskou soustavu nebo omezit nebo ohrozit její bezpečný a spolehlivý provoz a veškeré činnosti musí být prováděny tak, aby nedošlo k poškození energetických zařízení. Z uvedeného srovnání je zřejmé, že pozdější právní úprava je pro pachatele předmětného přestupku přísnější, když zakazuje i již pouhé omezení bezpečnosti a spolehlivosti provozu plynárenských zařízení, naproti právní úpravě účinné do 31. prosince 2015, kde pro naplnění skutkové podstaty přestupku nepostačovalo pouhé omezení provozu, ale bylo nutné bezpečnost a spolehlivost provozu plynárenského zařízení ohrozit.

V příkazním řízení bylo prokázáno z podkladů ve spise, že obviněný z přestupku věděl, že činnost provádí v ochranném pásmu plynárenského zařízení. Správní orgán v rámci řízení zjistil, že obviněný z přestupku nepožádal o stanovení podmínek pro práce v ochranném pásmu plynárenského zařízení, ani o vytyčení trasy plynárenského zařízení v terénu, existence tohoto zařízení mu tedy nebyla známa. V rámci příkazního řízení bylo zjištěno, že obviněný z přestupku nejprve odhalil jednu plynovodní přípojku, avšak z důvodu neobeznámenosti s existencí všech sítí práce nebyly prováděny s dostatečnou opatrností a plynárenské zařízení bylo činností obviněného z přestupku poškozeno.

S ohledem na výše uvedené lze konstatovat, že obviněný z přestupku svým jednáním porušil ust. § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona a byly tak naplněny formální znaky přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona. Správní orgán má za to, že jednání obviněného z přestupku naplnilo rovněž znaky materiální stránky přestupku, neboť v jeho jednání lze shledat jistou společenskou nebezpečnost (škodlivost) spočívající v ohrožení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy.

Aktivním jednáním obviněného z přestupku došlo k poškození plynárenského zařízení. Lze tak uzavřít, že obviněný z přestupku je odpovědný za spáchání přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona.

IV. Uložení pokuty

Zákon o přestupcích v ustanovení § 11 předvídá, že za přestupek lze uložit sankci v podobě napomenutí, pokuty, zákazu činnosti, propadnutí věci nebo zákazu pobytu. Sankci

lze přitom za podmínek stanovených zákonem uložit samostatně nebo s jinou sankcí; napomenutí nelze uložit spolu s pokutou. Od uložení sankce lze v rozhodnutí o přestupku upustit, jestliže k nápravě pachatele postačí samotné projednání přestupku. Právní úprava zákona o přestupcích se přitom použije pouze tehdy, neupravuje-li zvláštní zákon něco jiného. V daném případě, kdy se jedná o přestupek upravený energetickým zákonem, má energetický zákon jakožto zvláštní právní úprava přednost před zákonem o přestupcích.

Za přestupek podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona lze uložit podle ust. § 90 odst. 3 téhož zákona pokutu až do výše 100 000 Kč. V souladu s ust. § 12 zákona o přestupcích přihlédne správní orgán při určení druhu sankce a její výměry k závažnosti přestupku, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, k okolnostem, za nichž byl spáchán, k míře zavinění, k pohnutkám a k osobě pachatele, zda a jakým způsobem byl pro týž skutek postižen v disciplinárním řízení.

V řízení bylo prokázáno, že obviněný z přestupku si nevyžádal stanovisko provozovatele distribuční soustavy k existenci plynárenského zařízení v zájmovém území své činnosti a rovněž nepožádal o vytyčení plynárenského zařízení v terénu. Tuto skutečnost správní orgán považuje za okolnost, která závažnost přestupku zvyšuje.

Správní orgán za výrazně polehčující okolnost považuje skutečnost, že obviněný prováděl práce ručním způsobem a že se v průběhu řízení prokázalo, že poškozené plynárenské zařízení bylo uloženo v hloubce asi 45 cm pod úrovní terénu a nebylo opatřeno obsypem z písku.

Z pohledu zájmu společnosti na bezpečném provozu plynárenských zařízení je třeba konstatovat, že následky (typ poškozeného plynárenského zařízení, množství uniklého zemního plynu) přestupku byly v tomto konkrétním případě velmi nízké, neboť došlo k nízkému úniku plynu do ovzduší a dodávka plynu byla přerušena jedinému konečnému zákazníkovi, a závažnost spáchaného přestupku lze z tohoto pohledu hodnotit také jako nízkou. Tyto okolnosti výrazně snižují závažnost přestupku.

Jako polehčující okolnost hodnotí správní orgán také bezprostřední snahu obviněného z přestupku o řešení poškození plynárenského zařízení, zejména zabránění většímu úniku plynu, a úhradu způsobené škody provozovateli distribuční soustavy.

Správní orgán při ukládání pokuty jako výrazně polehčující okolnost zohlednil, že obviněný z přestupku není evidován v rámci žádného jiného řízení o přestupku za porušení zákona ve věcné působnosti Úřadu, a porušil tak právní předpis ve věcné působnosti Úřadu poprvé.

Vzhledem k tomu, že správní orgán stanovil pokutu pouze ve výši, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí, tj. u samotné spodní hranice zákonného rozpětí pokuty, nelze v případě správního trestání fyzické osoby uvažovat o tom, že by taková výše pokuty mohla mít na obviněného z přestupku likvidační dopad. Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem a pokuta tak může plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Nadto správní orgán poznamenává, že pokuta byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Poučení

Proti tomuto příkazu lze podle ust. § 87 odst. 4 zákona o přestupcích podat odpor ve lhůtě 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Včasným podáním odporu se příkaz ruší a řízení pokračuje s tím, že po projednání věci bude v případě uznání viny obviněného z přestupku uložena kromě sankce i povinnost uhradit náklady řízení stanovené vyhláškou č. 231/1996 Sb., ve znění vyhlášky č. 340/2003 Sb., a to ve výši 1 000 Kč. Příkaz, proti němuž nebude podán odpor v uvedené zákonné lhůtě, se stává pravomocným v souladu s ust. § 87 odst. 5 zákona o přestupcích.

Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

-otisk úředního razítka-

Mgr. Vlasta Chroustová, v. r.
oprávněná úřední osoba
odbor správních řízení